

2892. ጥንግሌ ዮለው ቡጣ ዴንቴስ

. ጭልፊት ለእፍረቱ ሳር ያነሳል

.. የጐረቤት ሌባ ቢያዩኝ እስከቅ ባያዩኝ እስርኝ ይላል

2893. ጢሌ ከልድ ጫርኩወ ጤፔሌስ

. ዱቄት ሲጠግብ ንፋስን ይረግጣል

.. የጠገበ ሰው ራሱን አያውቅም

2894. ጢሩዋ መከልዳረ ጥርክክን ገይተውሱ

. ለመጥረግ የለገመች የበሰበሰ ያጋጥማታል

.. ለእግሩ የተፀየፈ ለቂጡ አስተረፈ

2895. ጢሪቃ ጥንዴተይ ጨርቃ ፖሼስ

. የማይረባ ብልት ሲቆም ልብስ ይቀዳል

.. አይጠቅም ጋሻ ቂጥ ያስወጋ

2896. ጢሪቃ ጥንደይ ጨርቃ ፔሪስ

. የማይረባ ሰው ብልቱ ሲቆም ጨርቅ ይቀዳል

.. የኖቄት ያስረግዛል

2897. ጢለነው ጊጊነይ ዱረነው ኤቄስ

. ለማየት የማያምር ለመጨፈር ይቆማል

.. ይሉሽን በሰማሽ ገበያም ባልወጣሽ

2898. ጢልሽን ቢዳጌ ጤስን ከዮነ

. ሲያዩት የሄደ ቢጠሩት ወይ አይልም

.. ሲያውቅ የተኛ ቢጠሩት አይሰማ

2899. ጢልሽን ቢዳጌ ጤግን ኮዮነ ጌቴስ

. ሲያዩት የሄደ ቢጠሩት ወይ አይልም ይባላል

.. አውቆ የተኛ ቢጠሩት አይሰማ

2900. ጤስ ሎእዮ ኮሽ ኢትያ ሞረውሱ

- . መልካም ጥሪን መጥፎ አመላለስ ታብላሻለች
- .. የዋልንበትን አረም በላው

2901. ጤሴነን የይ ከሌነን ስሜስ

- . ሳይጠሩት የመጣ ሳይጠግብ ይመለሳል
- .. ሳይጠሩት የመጣ ሳይጠግብ ይሄዳል

2902. ጤብሳ ውርስደ ፕረይ ቡቅሳ ከጄሌስ

- . ውሃ የሚጠጣበትን ቀን ያሳለፈ ፈረስ ተንኮል ያስባል
- .. የሆድ ነገር ሆድ ይቆርጣል

2903. ጤተናኮ እሸተመነ

- . መቶ የሚሞላ ቢሆን ኖሮ አምሳ ይሞላ ነበር
- .. የማያጠግብ እንጀራ ከምጣዱ ያስታውቃል
- .. ከአያያዝ ይቀደዳል ከአነጋገር ይፈረዳል

2904. ጤተናኮ እሸተም ካለነ

- . መቶ የሚሞላ ቢሆን ኖሮ አምሳ እየሆነ ይሄድ ነበር
- .. የሚያጠግብ እንጀራ ከምጣዱ ያስታውቃል

2905. ጤተይ ማጥንክ ተ ኮንአይ ኮንአ ገውሱ ገወርያ

- . መቶ ቢታለብ ያው በገሌ ነው አለች ድመት
- .. መቶ ቢታለብ ያው በገሌ ነው አለች ድመት

2906. ጤታ እጣረ እስኖ ዎሰውሱ

- . መቶውን እምቢ ያለች አንዱን ትለምናለች
- .. ሲስሟት ትታ ሲስቧት

2907. ጤቱ ሚዛ ጐደይ ተ ዱሰው ፖረ ጌስ

- . መቶ ከብት ያለው ችግራን አይጣልባችሁ ይላል
- .. የበላን ያብላላዋል

2908. ጤንነን የይ ከሌነን ቤስ

. ሳይጠሩት የመጣ ሳይጠግብ ይሄዳል

.. ሳይጠሩት የመጣ ባይጠግብ ይሄዳል

2909. ጦማ ኩሼ፣ ከና ሲሬ አይሴስ ጌቲስ

. አገልጋይን እጁ፣ ውሻን አፍንጫው ያኖሩታል ይባላል

.. ዳን ላለው መድሃኒት አለው

.. እከክ የሰጠ ጌታ ጥፍሩን አይነሳም

2910. ጦርኮ ጤላፔ ስንተ ፖኦይ ኬሀ

. ከማይረባ አመለካከት የግንባር ፈገግታ ይሻላል

.. ከፍትፍቱ ፊቱ

.. ቢያስቀዝንም ጮማ ይሻላል

.. ከጮማ ብስና ጎመን በጤና

2911. ጦሳይ እምዶ መችዮ ጌስ ቁማጠይ

. እግዜር የሰጠኝ ሚስት ናት ይላል ቆማጣ

.. እግዜአብሔር ሲሰጥ እንጀራ በወጥ

2912. ጦሳይ ዎር ዎር እስተ ጌስ

. እግዜር እየገደለ አንድ ይላል

.. የሞት በደለኛ አይያዝ በዳኛ

2913. ጦሳይ ዎራስሽን ሞን

. እግዜር ይገላል ግን አይቀብርም

.. የሞት በደለኛ አይያዝ በዳኛ

2914. ጦሰፔ ሾርይ ሎኦ፣ ግዮፔ ደጎይ ሎኦ

. ከእግዜር ጎረቤት ይሻላል፣ ከገበያም ደቦ ይሻላል

.. ከሩቅ ዘመድ የቅርብ ጎረቤት

2915. ጦስ ቃድን አስ ድጊ? ሃሲ ካቂን ካኒ ኤኪ ጌቴስ
- . እግዚር ያደለውን ሰው አይነሳም፤ ከፍ አድርገው ቢሰቅሉ ውሻ አይወስድም ይባላል
  - .. እግዚአብሔር ሲሰጥ እንጀራ በወጥ
2916. ጦስ ዎሮ ኤሬስ ሞጎ ኤሬነ
- . እግዚር መግደል እንጂ መቅበር አያውቅም
  - .. የሞት በደለኛ አይያዝ በዳኛ
2917. ጦስ ጦሬ እምን ጭነሽያ ሙጦ ካአውሱ
- . እግዚአብሔር የሰጠውን ብልት ገራዥ እየመተረኝ ትጫወትበታለች
  - .. ቅቤ ሲረክስ የብልት መቀቢያ ይሆናል
2918. ጦንግ ጨድያጋ ቀረ ግዮ ዎዴ አይቅ ቱምእያጌ ዩሌቴስ
- . ወርውሮ የሚወጋ ጎብዝ ነው ሲሉ በጨበጣ የሚወጋ ይወለዳል
  - .. አስቀድሞ ማመስገን ኋላ ለሃሜት ያስቸግራል

ጨ

2919. ጨርያ ዩድን ሾድያስ ዘኮይ ሰኬስ

- . ጨፊ ቢረገጡ ለእንቁራሪት ጀርባውን ያመዋል
- .. አፍንጫ ሲመታ አይን ያለቅሳል

2920. ጨሬ አይያ አሱዋ ደሩኩሽን ባብሱዋ ደረውሱ

- . የጫሬ እናት ማንቋለጥ አታበዛም ግን ማስፈራራት ታበዛለች
- .. ሞኝ አያውቁብኝም ባይ

2921. ጨበን ቄሳ ከልዳረ ዎይዴን ዶኖይ አይሴ ገውሱ

- . ጫባ (ቦታ) ወተት የጠገበች ወይዴ (ቦታ) ድንች ምን ያደርጋል ትላለች
- .. የጠገበ ሰው ራብን አያውቅም
- .. ለመስቀል የተገዛች አገልጋይ ሁሌ መስቀል ይመስላታል

2922. ጨቸይ ኡዱለው ኬሀ

- . ወቀጣ በሙቀጫ ያምራል
- .. በነገር ከሚወጋ ሰው በጦር የሚወጋ ይሻላል

2923. ጨወው ጨርቅ ባወሸን ጌድየው ደንሳ (አልቡዋ) ኮየውሱ

- . ለላብ ማድረቂያ ጨርቅ የሌላት ለእግሯ አልቦ ትፈልጋለች
- .. ታጠልቀው የላት ትከናከበው አማራት

2924. ጨደነ ቶረይ ኩሽያፔ ክዩድ ኤሬቴስ

- . የሚወጋ ጦር ከእጅ ሲወጣ ያስታውቃል
- .. የሚያጠግብ እንጀራ ከምጣዱ ያስታውቃል

2925. ጨደይ ዶግኮ ጨዴተይ ዶንነ

- . የወጋ ቢረሳ የተወጋ አይረሳ
- .. የወጋ ቢረሳ የተወጋ አይረሳ

2926. ጫጨይ ተመኔ ናአፔ አጲችኮ አራላ ዮዴስ
 . መገባበዝ ከአስራ ሁለት ጊዜ ከበለጠ ልብስ ይረግጣል
 .. ሲበዛ ማር ይመራል
2927. ጨሌትደይ ሃታኮ፣ ሜቶትደይ ዳናኮ
 . የታነቀ ወደውሃ የተቸገረ ወደዳኛ
 .. የተጠማ ከፍሳሽ የተበደለ ከነጋሽ
2928. ጨርቃየ ምርቃየ ከረውሱ
 . ባለቡትቶ ባለወርቋን ትንቃለች
 .. አህያ የሌለው በቅሎ ይንቃል
2929. ጨብያ ሃተይ ኤፍን ተ ኔ እሸይ ሾሁዋ አሻስ ጌስ
 . ጨቤውን ውሃ የወሰደበት ሰውዬ እኔ ወንድምሽ ሰገባውን
 አስቀርቼአለሁ ይላል
 .. ሞኝ አይታወቅብኝ ባይ
2930. ጨቻ መችያ ጨሉሎ ከስቶልያ መችያ ከዎቶ
 . የቅማል ሚስት ብልጣ ብልጥ፣ የቁንጫ ሚስት ንግስት ነች
 .. ለራስ ሲቆርሱ አያሳንሱ
2931. ጭማ ምተይ ሸሉዋ ዱቴስ
 . የሽማግሌ ሩጫ ማግ ይበጥሳል
 . ሽማግሌ ሮጣለሁ ብሎ ማግ ይበጥሳል
 .. ካረጁ አይበጁ
2932. ጭንጨ ከኔ ነአይ ኡሉውን ቦጨስ
 . የብልጥ ውሻ ቡችላ ሆዲ ውስጥ ይጮሃል
 .. የዘሬን ብተው ያንዘርዘረኝ
2933. ጭንጨ ከይስያ ኡንጨ መሻ ውቀውሱ
 . ብልጥ ሌባ የቆጮ መቁረጫ ትሰርቃለች
 .. ብልጥ አይጥ ከባለቤት እኩል ስትበላ ትኖራለች

2934. ጭንጨ ጭርጥ አት አይቅየ ጭንጨ ማሄ

. ብልጥን ጥርቅም አድርጎ የሚይዝ ብልጥ ነበር

.. ብልጥ ለብልጥ አይን ብልጥጥ

2935. ጭንጨቴት ሜቶፔ አሺነ . ብልጠት ከችግር አያድንም

ሜሬታ መቆይ ዛሬነ . ተፈጥሮን ተመክሮ አይመልስ

አማረቶይ ጊረ ድኒነ . አማርኛ መናገር ግብርን አያስቀርም

.. ይህ ሌላ ያ ሌላ

2936. ጭንጨይ መንቁዋፔ አሺነ

. ብልጠት (ብልህነት) ከችግር አያወጣም

.. እግዚርን ሳይጨምር የቆጠረ ሁልጊዜ ሲቆጥር ይኖራል

2937. ጭንጭያ ጭምን ኤይየ ዩከውሱ

. ብልህ ስታታልላት ሞኝ ታለቅሳለች

.. ሞኝ ከመውለድ ማስወረድ

2938. ጭንጭያ ጭምን ጭምያ ዩከውሱ

. ብልጥ ብታታልል አርጊት ታለቅሳለች

.. ማወቅ መላቅ አለማወቅ መናቅ

2939. ጨገ መሸ ሌፋፉዋ

. የዶለዶመ ቢለዋ እንደመሳል

.. ከወደቁ ወዲያ መፈራገጥ ለመላላጥ

.. ቀድሞ ነገር እንጂ መጥኖ መደቆስ አሁን ምን ያደርጋል

ድስት ጥዶ ማልቀስ

2940. ጨገ ብተኔ ኤሌቴስ፤ ተ ጠንተ አይቀነው አሞቴስ

. ሽማግሌ ይቀብጣል፤ ጡቴን ለመያዝ ይመኛል

.. የጠገበ ሰው ራሱን አያውቅም

2941. ጨገይ ኤሬነ ቤአይ ኤሬስ

. ሽማግሌ አያውቅም ያየ ያውቃል

.. ማወቅ መላቅ አለማወቅ መናቅ

2942. ጮለ ጭምየይ፤ ጋሼ ጢጥየይ እሱዋ

- . ጮሌን የሚያታልልና ጤፍ የሚጠብስ አንድ ነው
- .. ብልህን ማሞጥት ቁም ማቆየት

2943. ጮረይ ማን አሹውው ተመ (ሚዘ) ሙቅያ ተመን ጌለውሱ

- . ብዙሃኑ ለሚበላው ስጋ የላትራት እላት ውስጥ ትገባለች
- .. ብዙ ሰው ሊበላ አንድ ሰው ይጠላ
- .. አንዱ ሊበላ ሌላው ያገበግባል

2944. ጮረይ ጩኞች ያንግርያ ኩንቴስ

- . ብዙ ህዝብ ቢተፋ ገንዳ ይሞላል
- .. ድር ቢያብር አንበሳ ያስር

2945. ጮሸይ ይን ጮረ አቸይ ቴቁን

- . ትውካት ከመጣ ብዙ ጥርስ አይመልሰውም
- .. ከሆድ የመጣን ትፋት የጥርስ መግጠም አያድነውም

T

- 2946. ጠበቅ ጥቅ፣ ኢተበይ ኮቼ
  - . ጉድ ያሉት ብቅ፣ ክፉ ያሉት ከተፍ
  - .. ጉድ ይገርማል አህያ ከጅብ ይከርማል
- 2947. ጠይቅ በይነ ጥርሶይ ቡሎይ በይነን ክኤስ
  - . ግፍ የሌለበት ጠላ ያለብቅል ይበስላል
  - .. ግድቃን ባልተቀጣጠሩበት ይገናኛሉ
- 2948. ጠይቅ ጥላረ ገይትድ አዶ ዩሌስ
  - . ክፉ ከክፉ ጋር ሲገናኝ ነገር ይወልዳል
  - .. የእባብ ልጅ እፉኝት
- 2949. ጥረይ ተነ ገተ ጋናፔአትን ጎይረ ግይዮዮ ጊስ
  - . ፈረስ አድርስ እባላሁ እንጅ ግደል እባላሁ ወይ ይላል
  - .. ፈረስ ያደርሳል እንጂ አይዋጋም
- 2950. ጥረይ ገቴሽን ዎሬነ
  - . ፈረስ ያደርሳል ግን አይዋጋም
  - .. ፈረስ ያደርሳል እንጂ አይዋጋም
- 2951. ጥረይ ጭሚድ ሰንታ ሜስ
  - . ፈረስ ሲያረጅ ጎመን ይበላል
  - .. አንበሳ ሲያረጅ የገነብ መጫወቻ ይሆናል
- 2952. ጥረይ ጭግድ ዶኩወ ሰንታ ሜስ
  - . ፈረስ ሲያረጅ የዶኩ ጎመን ይበላል
  - .. አንበሳ ሲያረጅ የገነብ መጫወቻ ይሆናል
- 2953. ጥረ ሰንግሰነው ሀርያ ጎንዶርሴስ
  - . ፈረስ ለማኮላሸት አህያ ያንከባልላል
  - .. ጅብን ሲወጥ ባህያ ይጠጥ

2954. ጥራ ቶግያ ሸርቄ በሉቁዋ ዶሻጉ ኦቴስ

. ፈረስ ላይ ይቀመጥ የነበረ ጭን በቅሎን ያስደነብራል

.. ልምድ ከልንም ይስባል

2955. ጥራ ኮበን ሀራ ሀይቁስ

. በፈረስ ጦስ አህያ ይሞታል

.. አሳማ በበላ ጎፍናኔን በዱላ

.. አይጥ በበላ ዳዋ ተመታ

2956. ጥራ ድርበን ሀራ ሀይቁስ

. በፈረስ ግርግር አህያ ይሞታል

.. አይጥ በበላ ዳዋ ተመታ

2957. ጥርሱዋ መቱዋ ሃተይ ዛሬስ

. የጠላን ስካር ውሃ ይመልሳል

.. ዳን ላለው መድሃኒት አለው

2958. ጥርሱዋ መቱዋ ማተይ፣ ማታ መቱዋ ቶረይ ዛሬስ

. የጠላን ስካር ወተት ይመልሳል፣ የወተትን ስካር ጦር ይመልሳል

.. የጠገበ ሰው ራሱን አያስብም

2959. ጥርሱዋ ኡይደይ ዴእሽን አይፍየን ቤእደይ መቶቴስ

. ጠላ የጠጣ እያለ በአይኑ ያየ ሰከረ

.. የተኛችው ሳለች ያዳመጠችው አረገዘች

2960. ጥርሱዋ ገለ ቡሉኩውው ግድያ ሚሸይ ግደ ገለስ

ኢርቹውው ገኪነ

. በጠላ ቀን ለቡልኮ የሚበቃ ገንዘብ በአዘቦት ቀን ለነጣላ አይበቃም

.. ሞኝ የእለቱን ብልህ ያመቱን

2961. ፐርሱዋ ገለ ቡሉኩውው ግድያን ምንተን ኢርቹውው ግዴነ

. የጠላ እለት ለቡልኮ የሚበቃ ገንዘብ በማግስቱ ለነጠላ አይበቃም

.. ሞኝ የዕለቱን ብልህ ያመቱን

.. እዩኝ እዩኝ ያለች ደብቁኝ ደብቁኝ ትላለች

2962. ፐተነ ጊዶ አቦይ በይዘስ

. ይጠቅማል (ያሳድጋል) ያሉት አጎት ይሸጣል

.. ያመኑት ፈረስ በደንደስ

2963. ፐቴነ መችዮ ዎሬነ ሀርግየን ፓጩ

. የማትጠቅምን ሚስት በማይገድል በሽታ ይታዘቧል

.. ጥቂት ህመም ታመህ ጠላትና ወዳጅህን ለይ

2964. ፐቴነ መጫስዮ ዎሬነ ሀርግየን ፓጩ

. የማትረባ ሚስት በማይገድል በሽታ ይታዘቧል

.. የማይገድል ህመም ታመህ ወዳጅና ጠላትህን ለይ

2965. ፐቴነ ኡረው ኩሼ ዮረኔ ጌስ መንጀይ

. ለማይጠቅም ጌታ እጅ እስማሉሁ ወይ ይላል መንጃ

.. ከማይሆን ጌትነት ይሻላል ሎሌነት

2966. ፐቴነ ከተይ አው ቡቻ አይቂስ

. የማይጠቅም ምግብ የሰውዮውን ሂም ያበላሻል

.. አይጠቅም ጋሻ ቂጥ ያስወጋ

2967. ፐቴነ ጢሌ አድያ ቡቻ አይቂስ

. የማይጠቅም ዱቂት (በሶ) የሽማግሌውን ጢም ያበላሻል

.. ላይጠቅመኝ ቂጤን አረጠበኝ

2968. ፐቴነይ ከቴነን ዮስ

. የማይጠቅም ሰው ምግብ ሳይዘጋጅ ይመጣል

.. አያድን ጋሻ ቂጥ ያስወጋ

2969. ጥንተይ ኡትን ጭመይ ኅዩስ

- . ወጣት ተቀምጦ እያየ ሽማግሌ ያርሳል
- .. የተገላቢጦሽ አህያ ወደ ሊጥ ውሻ ወደ ግጦሽ
- .. ሰነፍ ከወለደ የገደለ ይወድቃል

2970. ጥንታይ ፕረንጃ ዎርን ደልቦይ ጥሎሻ ቀንጤስ

- . የፋንጎ አገር ህዝብ ፈረንጅ ቢገድል የዳልቦ ህዝብ ካሳ ይከፍላል
- .. አህያውን ፈርተው ዳውላውን

2971. ጥጠን ተው ሱይልያ ፕተነው ባወሽን ሀይቅን ተ ሲርያረ ጐጌስ ያጌስ ከቶይ

- . በሀይወት እያለሁ ቅልጥሜን የማሸበት የሌለኝ ከሞትኩ በኋላ በአፍንጫዬ ይፈሳል ይላል ዶሮ
- .. ድሀና ገበያ አይገናኙም

2972. ጥጠን ጥቴነይ ሀይቅድ ላሞቴስ

- . በደህናው የማይጠቅም ሞቶ ይናፍቃል
- .. የሞተውን አያ ይለዋል

2973. ጥጠን ጥቴነይ ሀይቅድ አይሙውን ቤቴስ

- . በደህናው የማይጠቅም ሞቶ በህልም ይታያል
- .. የሞተውን አያ ይለዋል
- .. ላም አለኝ በሰማይ ወተቷንም አላይ

2974. ጥጤነ ሀርገንቸይ ተ አሶይ አቴስ ጌስ

- . የማይድን በሽተኛ ስራዬ ቀረ ይላል
- .. የሙት ቀናተኛ ሚስቴን አደራ ይላል

2975. ፓሻ አሹዋ ምን ዞአ ሚዘይ ኢቴስ

- . ብርንዶ ስጋ ከበሉ ቀይ ከብት ያስጠላል
- .. ስጋ ያንገፈገፈው ቀይ በሬ ሲያይ ይሸሻል

2976. ፓጭያ ፕራ ሹቸን ቶጌቴስ

. የሚታዘቡትን ፈረስ አለት ድንጋይ ላይ ይቀመጡበታል
(ይጋልቡታል)

.. ትንሽ ህመም ታመህ ወዳጅና ጠላትህን ለይ

2977. ፓጭያ ፕራ ዱሩመን ቶጌቴስ

. የሚታዘቡትን ፈረስ ጉቶ ላይ ይጋልቡበታል

.. ትንሽ ታመህ ወዳጅና ጠላትህን ለይ

2978. ፑሶ እምደ ጦሰይ ጡጉንታ ድጌነ

. እከከ የሰጠ ጌታ ጥፍር አይነሳም

.. እከከ የሰጠ ጌታ ጥፍር አይነሳም

2979. ፑሶይ ላፋ አይቁስ

. እከከ ደካማን ይይዛል

.. የምታሸንፈው ቢሉት ወደሚስቱ ሮጠ

2980. ፑዴ ብየ ነኦ አዋ እሸይ ዱጌ ብያጌ ኔ አው በይ ጊድ ከሬስ

. ወደላይ የሚሄደውን ልጅ ወደታች የሚሄደው አገቡቱ የት
ትሄዳለህ ብሎ ይንቀሳል

.. ይሉሽን በሰማሽ ገበያም ባልወጣሽ

2981. ፑዴ ዎጥን እጥን ዱጌ ዎጤስ

. ወደላይ ሩጦ ቢያቅተው ወደታች ይሮጣል

.. የወደዱትን ሲያጡ የጠሉትን ይቀላውጡ

2982. ፑግያ ቀንተ ፕረይ ዩደን ሹኤስ

. አጭር ፈኛ ያለው ፈረስ በግልቢያ ላይ ይሸናል

.. ትንሽ ሰው ትንሽ ነው

2983. ፕለይ ፕንጩውን ሜቴቴስ፣ ከቶይ ቀይጣርየን ሄሜቴስ

. አይብ በስንጥር ይበላል፣ ዶሮ በጭራሮ ይጠበቃል

.. ከቁንጫ መላላጫ አይጠበቅም

.. በገሆን ጆሮ ቅርፈት

2984. ጥላ ለጌታ ማሾ ጌስ ኡኪተይ
 . የአይብን ጓደኝነት ወዲያ በል ይላል ቁጣ
 .. ከአጋም የተጠጋች ቁልቁል ሁልጊዜ ታለቅሳለች
2985. ጥላ መ ከንያ ሱራ መ ሀርያ ዶንን ቁጨውሱ
 . አይብ የበላች ውሻ ሰርዶ በበላ አህያ አፍ ላይ ትጠርጋለች
 .. የአብዩን ወደ እምዩ
2986. ጥላ አግድ ጠዋ ውቅያጌ
 . አይብ ትቶ አጓት የሚሰርቅ እንዲሉ
 .. ሌባ ላመሉ ዳቦ ይልሳል
2987. ጥላተይ ደዳስ ጠንጊስ
 . ደፋር ለነገድጓድ ጦር ይወረውራል
 .. ሃይለኛ ውሃ አሻቅቦ ይፈሳል
2988. ጥርመይ ጥለቤ ጌስ አንደር አወይ
 . ፊርማ ለካ ይህን ያህል ጣጣ አለበት ይላል የአንዳሬ አባት
 .. ሞኝና ወረቀት የያዘውን አይለቅም እንዲሉ
2989. ጥርደን ቢደ ተ ሰጋርያ በሉቁፔ ናቁወን ቢደ ተ ሾሄስ
 ሸወ ባነ ጌስ
 . በፍርድ ከሄደች ሰጋር በቅሎዩ ይልቅ በግፍ ለሄደችው
 ሰገባዩ ሸዋ እሄዳለሁ አለ
 .. በውል ከሄደች በቅሎዩ ያለውል የሄደች ጭብጦዩ
2990. ጥጥን በቅን ድልጥጫይ ድልጥጫ
 . ቢያበጥር ቢተመትም ኮሳሳ ያው ኮሳሳ ነው
 .. ተፈጥሮን ተመክሮ አይመልስም
2991. ፔሾ ቀጠነይ ምዝድ አይቼስ
 . ንፉግ አብልቶ ይጠይቃል
 .. ትንሽ ሰው አብልቶ ይወቅሳል

2992. ፔንቲን ከእየይ ዶርሰ አሾ
 . ሳይፈላ ይበስላል የበግ ስጋ
 .. እፍ ቢሉት ጭልጥ
2993. ፔኖይ በይነ ሃታ ሲሬ በይነ ጉዳንተይ ኡዮስ
 . ሽታ የሌለውን ውሃ አፍንጫ የሌለው አሳማ ይጠጣል
 .. ለአፈ ግም አፍንጫ ድፍን ያዝለታል
2994. ፔኦን ቀንተይ ሂጠን ነምሲስ
 . የሚውል አንጀት መኝታ ላይ ይርባል
 .. የሚያውል ሆድ በጥዋት ይርባል
2995. ፔይሽ ኦድደ አውኔ ምንት ደንጭዳጌኔ እሱው
 . ጨርሶ የተናገረና ቆርጦ የታጠቀ አንድ ነው
 .. የፈሰሰ ውሃ አይታፈስም
 .. የቆረጠ አመለጠ
2996. ፖሌነ ሞቶይ ሶፔ ሽንቅያ ውርሲስ
 . የማይረቱት ሙግት ከቤት ቀለብ ይጨርሳል
 .. የማያዘልቅ ፀሎት ለቅስፈት
2997. ፖቀ ሚያሮ ኢታ ጊሽን ፖቄነን ምያረ የውሱ
 . ሽልቅቃ የምትበላዋ ክፉ ስትባል ሳትሸለቅቅ የምትበላ
 ትመጣለች
 .. ጠፍሮ የምትበላ ብትሸጥ ልጓም የምትቆረጥም ትገዛለች
2998. ፖቅን ምያሮ ኢታ ጊሽን ፖቄነን ምያረ የውሱ
 . የተላጠውን የምትበላ ክፉ ናት ሲባል ከነልጣጩ የምትበላ
 ትመጣለች
 .. ጠፍሮ በሊታ ብትሄድ ልጓም በሊታ መጣች

2999. ፖኑውን ሺሽይደ ጡመን ሚድ ዴኤስ

. በጊዜ የሰበሰበ በጨለማ እየበላ ይኖራል

.. ቀን ካልለቀሙ ሌሊት አይቅሙ

3000. ፖኑረ ፖቅደይ ጡማረ ቱጨስ

. በብርሃን የላጠ በጨለማ ይወትፋል (ይበላል)

.. በብርሃን ካልለቀሙ በጨለማ አይቅሙ

3001. ፖኑይ በይነ ኡራስ ከሆይ ጠዩነ

. ይሉኝታ የማይፈራ ሰው ራት አይቸግረውም

.. ይሉኝ አይል የጎላውን አያይ

3002. ፖኑይ ውርን ግዩይ ደራ መለቴስ

. ይሉኝታ ሲያልቅ ገበያ ዱር ይመስላል

.. ይሉኝ አይል የጎላውን አያይ

የቃላት መፍቻ

ሀሩማ	= የርማ አሱዋ
ሄክ ጡማ	= በአ ዱማ
ሆአውሱ	= ከሸው፣ አሌተው
ሆኡዋ	= ከሻ
ሆኤተ	= ቂሰ
ላፈ	= ጉታ፣ ቂራ
መልዱዋ	= ጌምቡዋ
መርካ	= ግንዳ
መርይ	= ሸሬኞይ
መይኔ	= መንሰ
ማለራሻ	= ማላዳና
ማገይ	= ገበረኞይ
ማጉልሳ	= ሉሳ
ማጣና	= አዋራ
ማጡዋ	= ቃቃ፣ አኪርሳ
ሙቁዋ	= ኤፍርሳ፣ ሊሉዋ
ሙነቃ	= አከታ
ምርቄ	= ፖኞያ፣ መነቄ
ሚን	= ዳቅን
ሚሬታረ	= ጉዩባና፣ ዶኦና
ሚስ	= ገይቲ
ሞሬስ	= በይዜ
ሞሬትደስ	= ደምበርሽ ጌ
ሞቅያ	= ኮንጩ

ሞኩዋ	= ሳንዲያ
ሞደስያ	= ጊዴንያ
ሰሬተይኔ	= ፔቴለይኔ
ሰናግያ	= አሞልያ
ሰንታ	= ከነቃ
ሱልኦ	= ቦሩዋ
ሱልኦ	= ኦከታ
ሱንተይ	= ዋር
ስርያ	= ኬንያ
ሶሄተደ	= ሶኪታ፥ ኦኪተ
ሶሎሎውሱ	= ቤለተውሱ
ሶግደ፣ ቦግደ	= ቢታ ሱንታ
ሸከላ	= ገጩዋ
ሻያ፣ ኢናራ	= ቢታ ሱንታ
ሾቤነ	= አታሌነ
ቀራ	= ኩሳ
ቀንጌታ	= ሺቃ
ቀንጥን	= ዴክን
ቃልቻ	= አራቃ፥ አላማ
ቃጤስ	= ሾክኔ
ቃጮይ	= ዝመድያ
ቆጥን	= ቁርን፥ ሱእን
በራያቶ	= ማጣኒዮ፥ መጋያቶ
በሱዋ	= ቶርቹዋ
በሴስ	= አጩ፥ ኤቁ
በሸይኔ	= አገይኔ

ባታ	=	ዎገ ባሬታ
ባክዮ	=	ማታ ቶይስዳሮ
ብቻርያ	=	ሻዌትዮ
ቤትያ	=	ቤሌካ
ቦአ	=	ቆራስያ
ቦይና	=	ኤርጌ
ታሉማ	=	መርጭያ
ቱራ	=	ቁጫ
ቱጁመይ	=	ጮረይ
ትያ	=	ትሻ
ትዩስ	=	አኪ
ቶሬነይ	=	ቶጌነይ
አሽከረ	=	ቆማ፥ ጋቻ
አቡዋ	=	አዋ (አዩ) እሻ
አው	=	ሀቃ
አውለሽያ	=	አውገርያ፥ ኩለሽያ
አዘላ	=	ኩማ
አያና	=	ምዘቅያ፥ ጌዶላ
አጌነ	=	በሺነ
አጩዋ	=	አንዘ
አጮቲ	=	ኤደቲስ
አሰ	=	ሀጩ
አትዮገ	=	ጦክዮገ
ኡሉዋ	=	ቀንታ
ኡሎይ	=	ሾኩ
ኡንጫ	=	ጨዳ (ሞሬትዳገ)

ኡኩማ	= ዶካ
ኡፈይሰው	= ዎዳለው
እርጉንያ	= መንቸላ
እተይ	= ስጋዮይ
እጥይ	= አሜይ
እጤተውሱ	= ሸሃረው፥ ብረሰው
ኤሬታ	= ዲና፥ ፓኩዋ፥ ቃሱዋ
ኤሶ	= ኩሳ፥ ኤሌሊያ
ኤቃ	= ቶካ፥ ፔርዛ
ኤየይ	= ዮመይ፥ ቦዘይ
አሺስ	= ወለሴ
አቅርሳ	= ሾድያ
አጩዋ	= ፕሉዋ
ከሎሰይ	= ምሾሰይ
ከሬ	= ዘባ
ከቄቲስ	= ሶቴቲስ
ከዎነው	= ካትያው
ካሎዮፕ	= ቴፈዮፕ
ኩሬችዮ	= አካቶ
ኩንድደ	= ዎድደ፥ ጊሲዳ
ከልያ	= አንሳ፥ ምኖ ምታ
ክየ	= ኪብየ
ኪተን	= ካረን፥ ሶን
ኮዩስ	= ዎርጊስ (አሞቴስ)
ወልቀቀቴስ	= ወንደለቴ
ውርስ	= ፔሽ፥ እንግ፥ ቤሲ

ውድያ	= መሰራ
ዎልያ	= ዱርሳ፥ ቦይያ
ዎቤነ	= ዶጊነ
ዎድራ	= ዶምባ
ዎገ ኦጊ	= ሆሮገይ
ዘምጥያ	= ቀሹዋ፥ ቶካ
ዘኤታ	= ሀሩዋ፥ ጳልቂሳ
የገኑዋ	= ሺሹዋ
ዩሎ	= ፔሾ
ዩሶ ማታ	= ፀማታ
ደንደይዳይ	= ኤድረይ
ደፍ	= ሆር
ደውሮ አሳ	= አመትያ
ዱልያ	= ሱቲያ
ዱርሳ	= አዳልያ
ዱርገ	= ቦይን፥ ጉጥን
ድናቂቴስ	= ደቁሴቴ
ዶሀያ	= ኮና
ዶሜ	= ዱፃ
ገለቴተነ	= ኪኪተነ
ገረወይ	= ማጎይ፥ አደኒ
ገይተን	= ሰምጋን፥ አርሳን
ጋሱ	= ቡስ
ጋቸ	= ቆማ
ጉዱፋ	= ጉተፋ፥ ሱይልያ
ጌለአዮ	= ዎዶረቶ

ጎላ	= ሸፍርያ
ጎርሞትያ	= ቆራ
ጎስያ	= በጫ
ጎተራ	= ዩስያ
ጎይና	= ዱፍያ
ጎደሬ	= በበርቅያ
ጎዳ	= ደርሻ
ጎዳ ምታ	= ገንግያ
ጠልያ	= ሶይዱዋ
ጠሌ	= ሀረፋ
ጣምኣ	= ዶቁዋ
ጣንታ	= ጉልያ
ጣዋ	= ፐጃ
ጣቅ	= ፃድ
ጣግያጌ	= ፃክያዌ፣ ጉፕያዌ፣ ፐዐይ
ጡመ	= ዲመ
ጡገነው	= ጉደነው
ጥስኩዋ	= ጊምእሹዋ
ጢኮ	= ድኩዋ
ጤሳ	= ጌርጌሉዋ
ጦኔነ	= ዎዴነ
ጨሹቱኩ	= ኣንጁኩ
ጨሹቺ	= ጨዩት
ጨዩስ	= ቦሬ
ፔንግያ	= ደባና፣ ከሻ